

Blad zonder naam

Periodiek van schaakvereniging EsPion

De toernooiwereld

Afgelopen zondag speelde ik mijn eerste schaaktoernooi: het Science Park Open. De eerste dag van het negen dagen durende toernooi viel samen met de Grand Départ van de Tour de France. Terwijl wielrenners honderden kilometers over een weg vol gaten en bochten aflegden, betraden wij op het toernooi een weg vol penningen en paardvorken.

In het leven zijn eerste keren niet altijd de beste, dus ik had geen torenhoge verwachtingen. Er waren vier poules (A, B, C en D). Ik deed mee in poule B in de hoop dat het proeven van de bittere smaak van een heleboel nederlagen mij op de een of andere wijze een beter mens, althans een betere schaakspeler, zou maken.

Speelzaal

We speelden in een soort extra grote gymzaal, waar ook elke acht weken tentamens worden afgelegd. Deze bezigheden zijn enig-zins met elkaar te vergelijken, aangezien ze in tijdsduur en in de vereiste opperste concentratie overeenkomen. Ik vond de speelzaal dan ook toepasselijk, maar ving hierover tijdens het toernooi niet van iedereen even positieve signalen op. Misschien zien schaakkers in de grote lege zaal een weerspiegeling van de leegte die overblijft na een verliespartij. (Of misschien dat ze na een verliespartij over alles wat te klagen hebben, dat kan ook).

Live-partijen

Eigenlijk is het gek dat ik nooit eerder aan een toernooi heb deelgenomen. Het mooiste van het schaken is de strijd, en waar beter te strijden dan in een toernooisetting? Alsof de druk van toernooischaak nog niet genoeg is, werden sommige partijen 'live' gespeeld. Dit wil zeggen dat de zetten online te volgen waren, zo dat alle blunders en fouten op de oneindige vuilnisbelt/goudmijn van het internet terecht kwamen. Om voor dit voorrecht in aanmerking te komen moest je wel eerst hoog in de ranglijst van je respectievelijke poule staan. Dick slaagde hierin en ook Aeron speelde in zijn eerste toernooi al een live-partij. Helaas wonnen beiden niet, maar dat is begrijpelijk, want hoe hoger in de boom, hoe moeilijker het is nog hoger te komen en hoe makkelijker het is om eruit te waaien.

Terwijl Dick op het eerste bord een live partij aan het afwerken was speelde ik een aantal bordes lager mijn mooiste partij. De grote achttiende eeuwse schaakspeler

Deze zomereditie is bestemd voor: liefhebbers van verhalen, gedachtengangen, overpeinzingen, bespiegelingen, beschouwingen, overwegingen, ontvouwingen, uiteenzettingen, gezichtspunten en andere zomerse vrolijk vrijblijvende varia.

François-André Danican Philidor zei ooit dat pionnen de ziel van het schaakspel vormen. Dat is net zo iets als zeggen dat bladeren de ziel van een boom zijn, of stekels de ziel van een egel. Het klinkt zo vreemd dat het wel moet kloppen. Mijn partij zou Philidor wellicht trots hebben gemaakt omdat ik van de 36 gespeelde zetten er 20 met een pion deed, en dit bleek de sleutel tot een overwinning.

Regen en bananen

Om een toernooi goed te spelen moeten offers worden gebracht, en ik bedoel niet alleen op het bord. Zo moest ik mij elke dag veertig minuten met de fiets door Amsterdam bewegen. Op de onfortuinlijke zevende toernooidag ging mijn fietsen gepaard met een waterlozing (regen).

Deze ronde begon ook nog een kwartier later, omdat er naast water ook bliksem uit de hemel was gekomen, waardoor het treinverkeer was gestoord. Dit gaf me de kans om een kort gesprek te voeren met mijn tegenstander, een Oostenrijker, die helaas erg vriendelijk bleek te zijn. Tijdens de partij was ik in het Engels aan het bedenken waarom ik slechter stond, terwijl ik trilde als een rietje door het nat zijn. Dit liep niet goed af.

Een ander aspect van middagpartijen, is de keuze van 'brandstof' voor de hersenen, voeding. Ik hield het op een fles water en vier boterhammen. De kunst is natuurlijk om je eten te eten op het juiste moment, om met een zelfverzekerde uitstraling een verwoestende indruk te maken op de tegenstander.

Dit inzicht kwam tot mij toen ik zag hoe Dick met nog maar een paar minuten op de klok een banaan te voorschijn haalde waar zijn tegenstander psychologisch gezien over uit gleed. Het 'banaaneffect' noem ik dit.

Zo heb ik een aantal lessen kunnen trekken tijdens dit toernooi, en ik hoop dat het allerm minst mijn laatste was. Passend genoeg viel het einde samen met de finale van Wimbledon. Hoewel ik in mijn toernooi niet om de overwinning heb kunnen strijden, voelde ik me na afloop een stukje dichter bij de strijdende finalisten op Wimbledon, en na een plezierig gesprek met mijn Oostenrijkse opponent uit de zevende ronde ging ik tevreden naar huis.

Schaakstukken 1 : Гроссмейстер

Het is niet onopgemerkt gebleven dat ik tijdens de zomercompetitie mijn eigen stukken (en soms ook een bord) meeneem naar de club.

Ik heb de gewoonte om als ik ergens op vakantie ben waar men schaakstukken gebruikt die afwijken van het Stauntonmodel, een schaakspel te kopen. Mijn criteria zijn eenvoudig: ik moet het model mooi vinden en ik moet met de stukken een echte partij kunnen spelen. Gedrochten als kristallen of metalen spellen zijn uit den boze, evenals stukken met een thema (soldaten, kabouters, Indianen, wulpsen vrouwen, noem maar op).

De trots van mijn bescheiden verzameling schaakspellen is een spel dat van de jaren veertig tot negentig in de Sovjet-Unie werd geproduceerd.

Het model heet гроссмейстер (grootmeester), het is een groot spel, maat 6 (koningshoogte elf centimeter). Het werd bij alle grote wedstrijden in de Sovjet-Unie gebruikt en ziet er zó uit:

Dit model werd niet alleen bij grote toernooien gebruikt - op Internet zijn er talloze foto's uit vroeger tijden te vinden waarop grootheden als Botwinnik, Tal, Spassky etc. achter dit spel zitten - maar was ook een massaproduct dat in heel veel Sovjet-huishoudens te vinden was (het zou me niet verbazen als Eugen ze ook nog kent).

De stukken zijn van hout, alleen de bovenste helft van de paarden is van kunststof. Om redenen van budgettaire aard (te tijdrovend en dus te duur) was het niet mogelijk om de paarden geheel van hout te maken. Ook geboren uit geldnood: de stukken zijn niet allemaal netjes met lood verzwaard maar zijn vaak gevuld met stukjes metaal die men toevallig voorhanden had.

Dankzij mijn (inmiddels ex-)vrouw heb ik na flink zoeken eindelijk een set te pakken gekregen. Je ziet wel vaker dat dergelijke spellen op Internet aangeboden worden, maar meestal tegen exorbitante prijzen en ook regelmatig in slechte staat. Gelukkig vonden wij een betaalbaar exemplaar dat er ook nog eens heel goed uitzag. Kijk zelf maar:

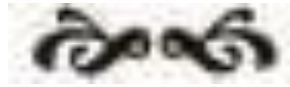

De topjes van de koningen zijn niet origineel voor de rest is het spel compleet. Ook het bord is origineel.

Het is eventjes een paar minuten wennen wanneer men voor het eerst met dit spel een partij speelt, maar daarna is er geen verschil te merken met de standaard Stauntonstukken. De grote maat en het gewicht maken het een genot om met deze stukken te spelen. Ik zal het wel vaker meenemen ten behoeve van mijn clubgenoten: elke scha(a)k(st)er *moet* een keer met dit spel gespeeld hebben.

Een volgende keer: Bled-Zagreb-Belgrado 1959.

Raf

Het communisme kent geen rangen of standen. Althans, dat was de bedoeling. Daarom is het zo verrassend juist in schaakstukken de klassenstrijd te zien weerspiegeld. Sovjetbazen worden gekroond met een ronde top. Het volk mag blootschoofds.

Het is nog te begrijpen dat in Sovjettijd een kruis als al te christelijk wordt geacht voor een vorstenhoofd. Het is al lichtelijk bedenkelijk dat monarch en gade hoe dan ook de strijd mogen aanvoeren. Maar dat de ware strijders, de al maar voortploegende boeren, de frontsoldaten, de harde bikkels van de infanterie niet eens een pet of helm krijgen, dat moet toch wel de aanleiding zijn geweest voor het vele gekraak dat opklinkt van onder de sokkel op Highgate East Cemetery waar Marx zich uit pure nijd in het graf omkeert.

Om ook hem de rust te gunnen die hem toekomt en om allen die zich een pion weten oprecht te eren: bij dezen, de kroon. Ziezo, dan is ook dit rond.

Die niet zet die niet wint

In augustus is er voor de geharde toernooitjers onder ons weinig anders te beleven dan het donderdagavondse zomerschaak in Torendael. Maar in september barst de aardigheid meteen in volle kracht los. Jawel, op donderdag. In Torendael.

Het duurt nog even voor het zover is. Maar het kan geen kwaad de data nu al vast in je agenda te zetten.

Donderdag 5 en 12 september

EsPion snelschaaktoernooi. Vanaf 20.00 uur. 5 Minuten per partij. Indeling naar speelsterkte. Wie de eerste avond niet speelt, kan de tweede avond wel meedoen, maar dan buiten mededinging. En de wisselprijs is de "Eric Roosendaal Trofee".

Zaterdag 14 september

8e Best of the West. 14 September om 14:00 uur begint de eerste van zeven rondes Zwitsers op rating, 1 uur en 45 minuten plus 15 seconden per zet. Er zijn twee groepen, vanaf R 1600 en tot R 1700. Laatste ronde is op 13 juni 2020. in het ASV Bilderdijkpark

Info: openbestofthewest@gmail.com.

Zondag 15 september

14e Raadsheer Open Rapid. 7 Partijen te spelen in gesloten 8-kampen. 20 Minuten p.p.p.p. Indeling op speelsterkte. Prijzen per 8-kamp in natura. Gebouw De Poort, Kattenburgerstraat 150. Borrel en hapjes toe. Info: gerie@hetbadhuis.nl.

Zondag 13 oktober

12e Raadsheer Kattenburger Open. Zeven zondagmiddagen. De eerste op 13 oktober. 1:45 uur + 30 seconden per zet. Er wordt gespeeld in één groep. Louter en alleen voor de prijzen - € 200,- - is er een A- en een B-groep (<1650 KNSB).

Info: gerie@hetbadhuis.nl.

Zondag 17 november

1.c4-toernooi. Zeven rondes rapid, zwitsers. Vaste beginzet 1.c4. Indeling naar speelsterkte. Voor elke groep zijn er mooie geldprijzen. Aanvang om 11:00 uur.

Info: toernooi@espion.amsterdam.

Zaterdag 30 november

NK Snelschaken. In het Keizer Karel College, Amstelveen. 15 Dubbele rondes. 3 Minuten + 2 seconde per zet. Direct na de laatste ronde plaatsen spelen de beste twee de finale over maximaal 3 partijen.

Inschrijving start op 1 oktober. Er is plaats voor 200 deelnemers.

En... hoor je zoals zovelen niet bij die snelste 200, dan is het best de moeite waard om er toch naar toe te gaan, al was het alleen maar om de kunst af te kijken.

- o - 0 - o -

Wie, wat en waar

EsPion

Sinds 23 mei 2014. www.espion.amsterdam

Voorzitter:

Ric Wieringa, 0622 – 45 06 20
voorzitter@espion.amsterdam

Secretaris:

Harrie Boom, 020 – 664 91 39
secretaris@espion.amsterdam

Penningmeester:

Henk Enserink, 030 - 666 40 24
penningmeester@espion.amsterdam
NL43 INGB 0006 5284 13

Bestuurslid externe betrekkingen:

Roland Wastiaux, 020 – 692 43 66
externebetrekkingen@espion.amsterdam

Wedstrijdleider extern:

Henk Enserink, 030 - 666 40 24
extern@espion.amsterdam

Wedstrijdleider intern:

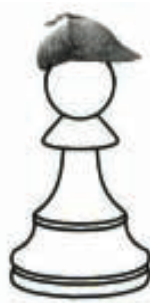
Harrie Boom, 0640 – 47 42 83
Afmelden tot uiterlijk 18:00 uur
intern@espion.amsterdam

Website

Mick Vaassen, 0629 – 56 63 81
webmaster@espion.amsterdam

Redactie

Materiaal (lieft als Word-bestand)
redactie@espion.amsterdam

Als de nood het hoogst is

Temidden van zoveel Russische schaakstukken ligt het voor de hand een kijkje te nemen in de Russische schaakziel. De contouren daarvan openbaren zich af zodra de situatie ernstig wordt. 't Kan altijd ernstiger. En dan...

Drie juli 2018. Huize Lydia. Tegenover Eugen Merkul zit een overmacht van 429 (vierhonderdnegentwintig!) ratingpunten. Om tegen te spartelen krijgt hij 15 minuten en 10 seconden per zet. Het wordt een stief kwartiertje.

1.Pf3, e5 2.e4, Pc6 3.Pc3, e5 4.a3, d6
5.Lc4, Pf6 6.Pg5, d5 7.exd5, Pa5 Eugen staat er stabiel voor. Maar dan. 8.Pxf7??, Kxf7 Zoals gezegd, het kan altijd erger 9.d6†??, Pxc4 10.b3, Pb6 11.De2, Lxd6

Hier spreekt de Russische ziel: Voorwaarts, voorwaarts, liever strijdend dan lijdend. 12.Pe4, Le6 13.Pg5†, Ke7 14.d4, cxd4 15.Lf4, Te8 16.0-0, Pbd7 17.Lxe5, Lxe5

Als de bodem van de put is bereikt, dan maar de schijnaanval. 18.f4 En zie, de 429 ratingpunten laten zich prompt in de war brengen, missen de kans op een sierlijke afronding en schuiven zomaar richting een licht hellend vlak. 18...Kf8 19.fxe5, Lg4 20.Dxg4, Pxe5

Tijd om even stil te staan bij de kern van deze partij. Het is een aansporing: ga vooral door. Geef niet op voordat de vette dame zingt. Ook al zit het nog zo erg tegen, de tegenstander is ook maar een mens.

21.Pxh7† En ja hoor, in plaats dat de vijandige vorst de veilige burcht van g8 betreedt om daar de stellige overwinning af te wachten, slaat hij gillend op hol. Eugen hoeft het alleen nog maar af te maken. Dat doet-ie dus. 21...Ke7?? 22.Dxg7†, Kd6 23.Txf6†, Te6 24.Txe6†, Kxe6 25.Pg5†, Kd5 26.c4†, Kd6 27.Pe4†, Ke6 28.Pc5†, Kf5 29.Tfl† 1-0!

- o - 0 - o -

Nirbhay

Zijn bijnaam is Nirbhay. De onverschrokken. Een Indiase kruisraket. Met uiterste precisie en zonder dralen gaat hij recht op het doel af. De witte koning. Zijn armpjes reiken nog niet tot aan de achterste rij van het bord. Die zetten worden voor hem gedaan door zijn tegenstander. Au. Ook een "telling name". Sportieve jongen. Blijft lachen. Maar het moet pijn doen.

Terug naar onze held. Met geld maakt hij geld. Met tijd maakt hij tijd. Hij komt met 10 euro. Gaat weg met 20. Hij begint met 15 minuten op de klok. Eindigt met 18.

De prijsuitreiking. Onder toezien oog van een schaaklegende. Hoe oud ben je? Zes. Zijn enige fout vandaag. Gisteren is hij zeven geworden.

Marcel

Noot: Dit stukje is geschreven naar aanleiding van de partij tussen Willy Au en Akshaj "Nirbhay" Katpatal uit de derde ronde van de SGA Rapidvier-kampen die werden gehouden op dinsdag 2 juli 2019 in de Tolbuistuin te Amsterdam. Een verslag van de hand van Adrienne Cramer is te vinden op de website van de SGA.

Die ene keer

Ooit speelde ik in café Quinto in een competitie waarvoor je geballoteerd moest worden, een soort van drankballotage. Daarnaast was ik een 'weekendschaker'. Ik kocht Het Parool en de Volkskrant om partijen na te spelen.

Naar Es'80 werd ik ergens eind jaren negentig overgehaald door Luc Mioch. Ik werd lid, een paar weken later was hij lid af. Een bar in het buurthuis in de Quellijnstraat gerund door Hennie en Ed (bestel nooit drie bier bij de man, want hij reikt ze met z'n grote hand in één beweging aan, maar dan wel met een vinger in elk glas) maakte dat je na afloop al snel wat meer kennis opdeed dan alleen achter het bord.

Mij overkwamen daar geheel nieuwe, vreemde zaken: een heer die een plastic zak met blikken bier en een doos sigaren bij zich had, een man die na zes zetten remise aanbiedt en opgeeft als je nog wilde doorspelen. En natuurlijk de in mijn herinnering vreemde vogel die later Peter bleek te heten die na zijn 2^e zet (1. d4, d5 2.e4...) zei: "als je dit niet kent kun je beter opgeven" om daarna direct op te staan om van een afstandje mijn reactie te bestuderen.

Hoewel toen al van een zekere respectabele leeftijd en naar je mag verwachten ook in het bezit van enige wijsheid, heb ik toch een periode gehad dat ik dicht almaar beter te gaan worden met schaken.

Nog kort geleden vond ik een flinke stapel A4'tjes, uitgeknipte schaakpartijen en analyses, vastgezet met inmiddels verroeste nietjes. Met potlood de opening er bij geschreven. Wat me opvalt is dat het vooral bijzondere openingen en varianten zijn die ik terugvond. Ik moet toen het idee hebben gehad dat, als je maar iets geheimzinnigs deed, je al half gewonnen stond. Maar zoals ik vanuit mijn tafeltennis carrière nog weet, is dat alles weer aan jou is als je tegenstander jouw ingewikkelde service weet te retourneren.

Van al dat moois kon ik niets onthouden omdat ik eenvoudig teveel wilde. Onthouden is sowieso een handicap. Italiaans, Schots, wel honderdmaal dezelfde stelling en dan met zwart toch nog de neiging om even over de schouder van de witspeler te kijken. Ja, daar zit toch een klein vlekje.

Kortom, het is met mij nooit tot grotere hoogte gestegen. Gelukkig is er iets belangrijkers: de schaakavond als gezellige avond, de donderdagavond als vaste afspraak door de jaren heen.

In de discussie over een competitie met groepen verdeeld naar sterkte of een ladder neem ik het standpunt in dat ik overal voor in ben. Maar ook ben ik iemand die niet van veranderingen houdt. Om mij van een routine af te halen zijn goede argumenten nodig.

In onze vereniging zijn spelers die nooit bij de vijf besten van de B-groep zullen horen. In het verlengde daarvan zijn er nog

veel meer die nooit tot onze top vijf gaan doordringen, terwijl ze misschien best eens een partij tegen zo'n sterkere speler hadden willen spelen. Ook zijn er vast leden die dat niet zoveel uitmaakt.

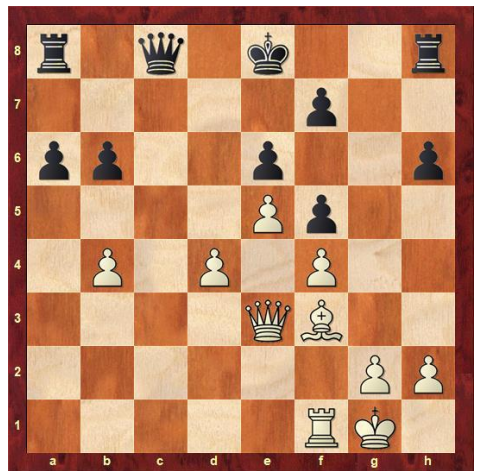
Voor hen die liever een andere opzet van de competitie zien, ligt daar wellicht het probleem. Er zijn te weinig leden met een sterke behoefte die vermaledijde A en B groep af te schaffen. Hoewel, dat moet natuurlijk nog maar blijken mocht het ter sprake komen tijdens de ALV.

Ik speel nu al een paar seizoenen in de elite groep. Gezien m'n resultaten hoor ik daar niet thuis, zeker dit afgelopen seizoen niet. Maar door een speling van het lot vielen externe wedstrijden op donderdag. Ook kon ik een aantal keer niet verschijnen. Zo verdiende ik m'n halve punten. En ik had geluk bij uitslagen tussen concurrenten, zodat ik ook dit seizoen niet degradeerde. Niks elite voor mij, maar wat houd ik van die spanning!

Toen ik door een doos vol notatieformulieren en -boekjes heen ging, waarschijnlijk bewaard in de hoop er van te leren, ontdekte ik dat in alle partijen tegen Ad Mank er achter mijn naam altijd een nul of 'opgave' stond. Ik moet het doen met herinneringen aan de twee keer dat ik tegen veel sterkere spelers een halve scoorde. Eenmaal tegen Roland en eenmaal tegen Rudolf. Tja, dat is alles in die, wat is het, twintig jaar?

Die partij tegen Rudolf. Ik koester de notatie van 11 oktober 2007.

Ik pak het op na de 24ste zet.

Met wit heb ik een goede stelling. In plaats van daar munt uit te slaan met Tc1, decimeer ik mijn winstkansen. **25.Lxa8??, Dxa8 26.Dc3, Kd7 27.Td1, Td8 28.Db3** Rudolf deed nog een zet en bood remise aan. Een half punt voor mij. Wat was ik daarmee in mijn nopjes.

Het moet gezegd, Rudolf vertelde me na afloop direct hoe ik het beter had kunnen aanpakken. En hij wist precies waar hij het zelf – nota bene al op zijn 7^e zet - beter had kunnen doen. Maar ach, zelfs de sterksten missen wel eens wat.

K4?

Bij B. Fischer denken wij schakers al snel aan Bobby. Er is nog een Fischer die wat boven de rest uitsteekt: Brigit. De succesvolste olympisch kanovaarder ooit (8 goud, 4 zilver) en 27 maal wereldkampioen. In K1, K2 en K4. K3 ontbreekt natuurlijk, want dat zingt en danst. Deze sportief getinte inleiding is louter bedoeld om uit te komen op K4.

Want al hebben we als EsPion nooit een wereldkampioen binnen de gelederen mogen hebben, noch een B. Fischer, K4 kennen we wel degelijk. Enige jaren geleden hadden we een vierde team dat K4 heette: Keizer, de Kreek, Kok en Kooij.

Een traditie gloort. Marcel Kusse heeft te kennen gegeven volgend jaar extern het liefst in een viertal te spelen. Welke K's willen zich lenen voor een tweede K4 met Marcel?

Er zijn, nog afgezien van het niet-spelende lid Hans Kamstra, maar liefst 12 mogelijke kandidaten... Wie van de K's trekt de stoute schoenen aan?

PS: Mocht u als aanstaande K toevallig een geheel andere eerste letter aan uw achternaam hebben, bedenk dan dat het alfabet slechts 'n hulpmiddel is en zeker niet zaligmakend.

- o - 0 - o -

Terugblik

Een team met negen spelers, ik vind het maar niks. En toch hadden we in onze eerste wedstrijd een invaller nodig. Dat door een zeer ongelukkig toeval na twee wedstrijden negen spelers toch een uitkomst bleek, mag natuurlijk niets iets zijn om op in te spelen.

Omdat we in de derde klasse speelden, is onze bescheiden rol in deze competitie geen verrassing geweest. Des te meer krediet verdienen, denk ik, Eugen en Cor met hun 63% score, hoofdzakelijk behaald aan de eerste twee borden.

In tegenstelling tot zijn prestaties in de B-groep scoorde Mick ondermaats. Jaap, Jos en Tom deden wat er van hen mocht worden verwacht en Meindert sloot zich daarbij aan. Alles met inachtneming van de 'Rating Tegenstander'.

De enige die zich niet zoals in vorige jaren heeft kunnen bewijzen, is natuurlijk Jan. Ik hoop dat hij snel zijn gezicht weer kan laten zien!

Laatste, met niet te benoemen prestaties, ben ikzelf. Kwalificaties dient een ander eigenlijk over je uit te spreken, maar komaan. Eén punt uit vijf partijen, dat zegt genoeg. Onder andere daarom is het plezier even verdwenen. Dus, vast ter informatie Henk, ik sla een jaartje over.

Voormalig teamleider R.

Lieve kinderen,

Het zal in het jaar 1963 geweest zijn, dat ik een beetje overmoedig was over mijn talenten om te schaatsen. Ik had toen een collega die Cor Kraak heette. Hij was niet alleen sportief, maar hij zei ook een neef te zijn van Piet Kraak, eertijds de doelman van Stormvogels uit IJmuiden en van het Nederlands elftal. En Cor Kraak kon erg goed schaatsen. Het was in de zomer, dus ik kon ook wel een en ander vertellen over de geweldige schaatstochten die ik in vroegere jaren had gemaakt. Vanaf Amsterdam, over de binnenwateren, naar Monnikendam en verder naar Marken, alsof het niets was. En op dezelfde dag nog retour ook.

Ik vergat erbij te vertellen dat ik helemaal niet kon schaatsen. We woonden in die tijd vlak bij een meertje dat De Breek heet, en daarop kon ik er iedere winter opnieuw achter komen dat pootje-over niets voor mij was. Tervijl mijn vrienden de prachtigste tochten door de mooie natuur van Waterland maakten, was de verste afstand die ik ooit geschaatst had tot het bruggetje over het kanaal naar Ransdorp, waar ik door niet te kunnen remmen tegenop vloog. De rest van die winter was ik thuisgebleven.

Cor Kraak kon trouwens niet alleen schaatsen, hij kon ook schaken. Niet zo goed als ik, in die jaren, maar wel heel redelijk. In de pauze-uren van het tekenbureau waar we werkten speelden we menige spannende partij. En als Cor Kraak verloren had, wist hij al snel het gespreksonderwerp op het schaatsen over te brengen.

De geweldige verhalen van Cor Kraak hadden op mij in de zomer van 1963 een opbeurende uitwerking. Met andere woorden: ik begon ook op te scheppen over mijn fenomenale tochten, tot aan de Gouwe aan toe. En Cor Kraak begon al plannen te maken voor gezamenlijke schaatstochten. Nou ja, het was zomer, dus dat kon wel. Tot het januari werd, en bitter koud.

Zelfs de Amsterdamse grachten raakten in die tijd bevroren, dus iedereen bond zijn Friese doorlopers aan om verre tochten te gaan maken. Behalve ik. Cor Kraak bleef zeuren over afspraken voor verre tochten die we eerder gemaakt hadden. En ik deed er alles aan om niet met hem mee te hoeven. Zo heb ik geruime tijd met een verrekte kuitspier rondgelopen, heb me aangemeld voor klasse 3f van het Hoogoventoernooi van 1963 en ben zelfs lid geweest van een klaverjasclub. Die winter duurde ontzettend lang, maar tegen de tijd dat het april werd was het ijs gelukkig weggesmolten, en hoefde ik met Cor Kraak alleen nog maar te schaken.

Wouter van Kooten

